

Advies

2013/058

17 oktober 2013

Verwijdering wegens handelingsverlegenheid

Leerling uit groep 3 wordt van school verwijderd, vanwege agressief en onhandelbaar gedrag. Klaagster geeft aan dat school in de begeleiding tekort is geschoten en haar onvoldoende op de hoogte heeft gehouden.

Het is de Commissie niet gebleken dat school onvoldoende begeleiding heeft gegeven en gezien de stukken die voorzien zijn van de handtekening van klaagster blijkt dat zij op de hoogte was van de stappen die de school wilde zetten. Tevens is de verwijderingsprocedure op juiste wijze doorlopen. Wel had de school klaagster dienen te informeren over het incident tijdens de judo. Tenslotte had school haar dossier naar de Commissie beter moeten onderbouwen.

Klacht deels gegrond

I. Verloop van de klachtenprocedure

Klaagster heeft een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie) welke is ontvangen op 19 april 2013. De klacht is gericht tegen mevrouw B. en de heer V. basisschool De S. (hierna: de school).

Bij brief van 17 mei 2013 heeft de school aan de Commissie bericht dat de school bezig is om de klacht op schoolniveau op te lossen. Bij brief van 3 juli 2013 heeft het bevoegd gezag aan de Commissie een bijlage toegezonden gericht aan klaagster waarin onder andere wordt opgemerkt dat het bevoegd gezag achter haar voorgenomen besluit d.d. 23 mei 2013 blijft staan en dat klaagster wordt uitgenodigd voor een vervolgoverleg d.d. 10 juli 2013.

Bij brief van 4 juli 2013 en 17 september 2013 heeft de Commissie aan klaagster verzocht om aan te geven of zij haar klacht handhaaft of intrekt. Bij brief van 18 september 2013 heeft klaagster geantwoord dat zij niet tevreden is over de verwijdering van haar zoon.

Op 17 oktober 2013 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Rotterdam.

Klaagster is in persoon verschenen en werd bijgestaan door de heer C..

Namens de school zijn mevrouw B., Intern Begeleider, en de heer V., directeur, verschenen. Tevens is verschenen de heer C. namens het bevoegd gezag.

Mevrouw B. heeft de Commissie na de zitting een groot aantal stukken toegezonden. De Commissie heeft deze stukken retour gezonden zonder kennis te nemen van de inhoud ervan, omdat een advies wordt uitgebracht op basis van het behandelde ter zitting. Alleen met betrekking tot het toezenden van de toestemming van klaagster was een nadere afspraak gemaakt. De Commissie achtte zich na de zitting voldoende voorgelicht om een advies uit te brengen. Kennisneming van het pakket nadere stukken had moeten leiden tot heropening van het onderzoek. Hiertoe zag de Commissie geen aanleiding.

II. Standpunt van klagers

Uit hetgeen schriftelijk en op de hoorzitting naar voren is gebracht, leidt de Commissie de navolgende klacht af:

Volgens klaagster is de school tekort geschoten in de begeleiding van haar zoon. A. was ten tijde van het indienen van de klacht leerling in groep 3A van de school. Er waren tot het voorjaar van 2013 geen problemen met haar zoon, maar vanaf eind maart is de situatie totaal omgeslagen. Zij herkent het vermeende agressieve gedrag van haar zoon niet. Ook elders bijvoorbeeld bij de buitenschoolse opvang, zijn er geen klachten over het gedrag van A.. Omdat de school geregeld een beroep deed op klaagster om A. van school te komen halen, is haar contract niet verlengd, zodat klaagster nu zonder werk zit.

Klaagster verwijt de school gebrekkige communicatie en is teleurgesteld in de aanpak van de school. In haar beleving had er een gesprek kunnen plaatsvinden tussen haar, haar zoon en de school om de gebeurtenissen goed op tafel te leggen alvorens te beslissen om haar zoon voor onbepaalde tijd te schorsen. Volgens klaagster kan het niet zo zijn dat een kind van zes dat leerplichtig is, structureel lessen mist.

III. Standpunt van het bevoegd gezag

Het bevoegd gezag heeft geen schriftelijke reactie gegeven. Tijdens de hoorzitting heeft de heer V. een uiteenzetting gegeven van het gedrag van A. vanaf 14 februari 2013 tot aan het moment van de verwijderingsprocedure. A. zou driftbuien hebben en bij een aantal incidenten moesten er meerdere leerkrachten aan te pas komen om hem te kalmeren dan wel de uitgang te blokkeren om te voorkomen dat A. weg zou lopen. Volgens de school kwamen zij in een situatie van handelingsverlegenheid. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in de verwijderingsprocedure.

Mevrouw B. heeft tijdens de hoorzitting aangegeven dat de school steeds in contact is geweest met klaagster en gesprekken heeft gevoerd met klaagster over diverse incidenten. Daarbij is gebleken dat school en klaagster niet op een lijn zaten wat betreft het gedrag van A. en de maatregelen die genomen zouden moeten worden. Zo heeft klaagster het dringende advies uit het WSNS rapport van 16 mei 2013 om A. te laten onderzoeken door een kinderpsychiater niet opgevolgd.

De heer C. heeft opgemerkt dat A. tijdelijk is geplaatst in het BOS-project speciaal onderwijs. Volgens hem is diagnostiek belangrijk voor de plaatsing na dit traject. Zolang een en ander niet duidelijk is, kan A. niet geplaatst worden. Bij het BOS-project kunnen ze niets zeggen over de psychologische kant van het probleemgedrag.

IV. Overwegingen van de Commissie

Ten aanzien van de klacht overweegt de Commissie het volgende.

Klaagster heeft in haar brief d.d. 10 april 2013, gericht aan de school, opgemerkt dat de opmaak van het dossier vraagttekens bij haar oproept. De voorzitter van de Commissie heeft dit punt tijdens de hoorzitting aan de orde gesteld, mede omdat de Commissie ook in haar beoordeling van de

onderhavige casus werd gehinderd door gebrek aan informatie van de zijde van de school. Ook ontbrak een aantal formele stukken zoals het besluit betreffende de verwijderingsprocedure d.d. 23 mei 2013 en een rapportage van de incidenten die daar aanleiding toe hebben gegeven. De formele stukken zijn door klaagster ter zitting overhandigd. Voorts heeft het ruim drie kwartier geduurd voordat er een overzicht van de feitelijke gang van zaken was gereconstrueerd.

Namens klaagster is tijdens de hoorzitting aangevoerd dat er een observatie in de klas heeft plaatsgevonden zonder dat zij hiervan op de hoogte is gesteld. Ook is er aan haar niets verteld nadat de observatie had plaatsgevonden. Mevrouw B. heeft tijdens de hoorzitting opgemerkt dat er wel is gesproken over observatie en dat dit mondeling is overeengekomen met klaagster. Volgens mevrouw B. heeft klaagster ook getekend voor de aanmelding Weer Samen Naar School (WSNS). Tijdens de hoorzitting heeft mevrouw B. toegezegd dat zij bewijs van deze ondertekening zou toezenden. De Commissie heeft dit stuk op 4 november 2013 ontvangen. Onder punt 21 van het rapport staat aangevinkt dat bij het rapport een Addendum WSNS en een observatie is toegevoegd. Onder punt 23 staat aangevinkt dat de ouders /verzorgers kennis hebben genomen van de inhoud van het onderwijskundige rapport en de bijgevoegde addenda en bijlagen. Het Addendum WSNS is door klaagster ondertekend. De Commissie kan de school volgen in haar standpunt dat een observatie in de klas een gebruikelijk onderdeel is van het onderzoek waar klaagster toestemming voor had verleend, zodat het niet noodzakelijk was hier afzonderlijk toestemming voor te vragen. De resultaten van het totale onderzoek zijn naderhand met klaagster besproken. De klacht is voor dit onderdeel ongegrond.

Klaagster heeft tijdens de hoorzitting aangevoerd dat haar zoon tijdens de judo les op school op zijn hoofd was gevallen en een lichte hersenschudding had. Zij heeft hierover geen bericht mogen ontvangen van school. Tijdens de hoorzitting heeft mevrouw B. aangegeven dat het een activiteit buiten schooltijd betrof en dat de desbetreffende (judo)leerkracht het wel had gezegd maar geen navraag meer heeft gedaan naar A.. De Commissie is het met de heer V. eens dat de school dit soort incidenten dient te melden aan ouders en dat dit ook in dit geval had moeten gebeuren.

Met betrekking tot de verwijderingsprocedure overweegt de Commissie als volgt.

In de schoolgids staat omschreven dat in extreme gevallen sprake kan zijn van (tijdelijke) verwijdering van een leerling. Er zijn in dit kader drie mogelijkheden, te weten time out, schorsing en verwijdering. Tijdens de hoorzitting is naar voren gekomen dat in het geval van A. deze drie mogelijkheden zijn doorlopen. Na 14 maart 2013 heeft er een time-out plaatsgevonden. Bij brief van 19 maart 2013 is aan klaagster medegedeeld dat A. geschorst zou worden van 20 tot en met 22 maart 2013. Op 27 maart 2013 is per brief medegedeeld dat er sprake is van schorsing voor onbepaalde tijd. Op 21 mei 2013 is A. 2013 geschorst met zicht op definitief verwijderen. Op 23 mei 2013 is er vanuit het bevoegd gezag een brief verstuurd aan klaagster dat de verwijderingsprocedure is gestart.

De Commissie stelt vast dat het nemen van een besluit om een leerling te schorsen en over te gaan tot een verwijderingsprocedure, een eigen bevoegdheid betreft van de school die uitgeoefend dient te worden met inachtneming van bepaalde grenzen van redelijkheid. De Commissie neemt derhalve bij de toetsing van een dergelijk besluit de nodige terughoudendheid in acht.

In het rapport van WSNS staat als reden van aanmelding dat het gedrag van A. in groep 3 erger is geworden en dagelijks wordt gezien dat hij vaak driftig wordt waarbij hij wil wegllopen naar huis, respectloos is naar de leerkracht, weigert zich te voegen naar verzoeken/regels van de leerkracht,

vaak boos en gepikeerd is, dingen verzint om een oorzaak te hebben voor zijn gedrag, last heeft van prikkels in vrije situaties, geen oorzaak-gevolg kent en moeite heeft om in te schatten wat andere kinderen ervan vinden.

De heer V. en mevrouw B. hebben tijdens de hoorzitting aangegeven dat vanuit school werd gezocht naar een verklaring voor dit gedrag, maar dit helaas niet is gelukt. Klaagster heeft overigens haar stelling, dat het gedrag van haar zoon zijn oorsprong heeft op school, niet onderbouwd. De Commissie wil in dit kader nog opmerken dat het vaak voorkomt dat kinderen zich op school geheel anders gedragen dan thuis. Ook de stelling van klagster dat er bij de BSO geen problemen waren met het gedrag van A. is door de school weersproken.

Voor zover klagster heeft aangevoerd dat de school tekort is geschoten in de begeleiding van haar zoon A., merkt de Commissie op dat hiervan niet is gebleken. De heer V. heeft tijdens de hoorzitting een uiteenzetting gegeven van diverse incidenten die hebben plaatsgevonden met A.. Voor zover de Commissie heeft kunnen opmaken uit het verhandelde ter zitting, heeft de school waar nodig een passende reactie gegeven op dit gedrag. Uiteindelijk is de situatie zodanig uit de hand gelopen dat dit heeft geleid tot handelingsverlegenheid aan de zijde van school. Dit is voor de school aanleiding geweest om te besluiten om over te gaan tot de verwijderingsprocedure. Hierbij zijn ook andere belangen, zoals die van de medeleerlingen betrokken. Er is niet gebleken dat de leerkrachten en de school niet zorgvuldig van de beoordelings- en beleidsvrijheid, die aan hen toekomt, gebruik hebben gemaakt. Ook op dit onderdeel is de klacht ongegrond.

Het rapport van WSNS d.d. 16 mei 2013 ondersteunt het beeld dat er door de school zicht moet worden verkregen op de problematiek rondom A.. Door WSNS wordt dan ook gesteld dat kinderpsychiatrisch onderzoek dringend noodzakelijk is. Hoewel de Commissie begrijpt dat klagster door de ervaringen met haar dochter een kinderpsychiatrisch onderzoek voor A. heeft geweigerd, is de Commissie van oordeel dat het niet in het belang van A. is dat een dergelijk onderzoek achterwege blijft. Het is immers bij de keuze voor een andere school beslist noodzakelijk dat wordt vastgesteld wat de oorzaak van de problemen is. Alleen zo kan A. de zorg en het onderwijs krijgen waar hij recht op heeft.

Wat betreft de communicatie tussen school en klagster is de Commissie van oordeel dat de school op dit punt niet tekort is geschoten. De Commissie stelt vast dat gebleken is dat de school wel steeds pogingen heeft ondernomen om in gesprek te blijven. Klaagster heeft niet altijd aan de uitnodigingen gehoor kunnen geven, waarbij de Commissie opmerkt dat de termijn vaak wel erg kort was. Later is er aan de zijde van klagster ook sprake geweest van een afnemende bereidheid om te communiceren vanwege het gerezen meningsverschil over een noodzaak van een kinderpsychiatrisch onderzoek. Dat de problemen met het gedrag van A. direct of indirect de aanleiding zijn geweest dat het contract van klagster niet werd verlengd, kan de school niet worden verweten, nu zij steeds naar eer en geweten hebben geprobeerd een juiste oplossing voor de problemen van A. te vinden, maar daar door handelingsverlegenheid niet in zijn geslaagd. Dit onderdeel van de klacht is derhalve ongegrond. De Commissie begrijpt wel dat klagster hierdoor in een moeilijke situatie verzeild is geraakt en dat de problemen met A. veel spanning hebben veroorzaakt.

Met betrekking tot het standpunt van klagster dat A. leerplichtig is en naar school hoort te gaan, merkt de Commissie het volgende op. Nadat de situatie in het voorjaar uit de hand was gelopen is er door de handelingsverlegenheid van school enige tijd onmogelijk geweest om A. in zijn eigen groep onderwijs te geven. A. is uiteindelijk terecht gekomen in het BOS-project voor een bepaalde periode. Hij maakt daar thans een gelukkige indruk. Evenwel blijft het probleem overeind dat besloten moet worden met welk soort onderwijs A. het beste af is. Zoals ook omschreven is in het rapport van

WSNS d.d. 16 mei 2013 wordt een kinderpsychiatrisch onderzoek dringend geadviseerd. De Commissie hoopt dat klaagster zich toch zal inzetten voor dit traject zodat niet langer onzekerheid blijft bestaan voor A..

V Oordeel

De Commissie verklaart de klacht gegrond inzake de gebrekkige opmaak van het dossier en het niet informeren van klaagster omtrent een incident bij judoles.

De Commissie verklaart de klacht voor het overige ongegrond.

VI Advies

De Commissie wijst het bevoegd gezag erop dat zij in het vervolg alle relevante stukken dient te overleggen zodat de Commissie zich voorafgaand aan de zitting een goed beeld kan vormen van de kwestie die ter beoordeling voorligt.

Aldus gegeven op 17 oktober 2013 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede E.M. Schippers en drs K.M.P.A.M. Hübryka, als leden, in tegenwoordigheid van mr. A.A.Jopse als secretaris.

Verzonden 20 november 2013